

mensmelte Højres fire rigsdagsgrupper i en organisation. Den har ganske vist aldrig genvundet konservatismens gamle magtposition, men den har overlevet alle ændringer i de politiske konjunkturer.

Optegnelserne er fragmentariske. Kun fra 1911 til 1917 er teksten så nogenlunde sammenhængende. Det fastslås her, at Lindman ikke havde noget med borggårdskuppet at gøre. Konsekvent gik han mod dette æventyr. Han ville ordne forsvaret ad parlamentarisk vej, og han ville ikke være med i den nye kongeregering Hammarskjöld. Om stillingen i Højre hører man en del, men regeringsdannelsen i 1917 forbigår han, ligesom han heller ikke kommer ind på tiden som udenrigsminister. – Men pennen sættes i sving om spillet bag kulisserne, da ministeriet Edén blev dannet. Det var Højres vægring, ved at bistå Widén i hans ubehjælpssomme forsøg på at stable et kabinet på benene, der førte til den kortvarige, men handlekraftige venstrekoalition.

Foruden sin offentlige gerning havde Arvid Lindman meget at tage vare på. Det fastslås også i disse dagbøger, at kong Gustav den Femte nu og da havde to ministerier, et regelret parlamentarisk statsråd, og en kreds af usynlige rådgivere, hos hvem han søgte råd og assistance, når det kneb for ham. Frem for nogen var Lindman favorit. Kongen kaldte ham, eller han kom af sig selv, og ingen af parterne fandt noget mærkeligt heri. Det var »denne springen i slottets trapper«, som så ofte fik vreden til at slå ud i Brantings artikler og taler. Lindman taler ganske åbent om sine mange samtaler med kongen. Mere reserveret er han, når det gælder forbindelsen med dronning Victoria. Gennem lange tider var Lindman hendes rapportør om den politiske situation.

Hendes breve til Lindman findes i hans arkiv, men er ikke tilgængelige endnu, hans er tilintetgjorte, da dronningen døde. Det var hendes ønske. – Om Danmark og dansk politik, er der noget hist og her, bl. a. om trekonger-mødet i Malmø. Om O. C. Scavenius, der var gesandt i Stockholm i 1916, er der nogle spotske bemærkninger i anledning af, at Scavenius ærlig talt viste sig meget naiv, for ikke at sige dum. Så havde Lindman ganske anden respekt for Erik Scavenius som udenrigsminister under den første verdenskrig. Altid er Lindman velvillig overfor Danmark, som man føler stod ham meget nær.

Udgiveren viser sig som den skolede historiker og arkivmand, som har været meget påpasselig.

Johannes Lehmann

Harald Westergård Andersen: Dansk politik i går og i dag. (Fremads Fokusbøger, 1972). 276 s.

Bogen er en stærkt omarbejdet nyudgave i forhold til den oprindelige, der udkom i 1966 og genudsendtes i ajourført tilstand i 1967.

I omslagets portrætgalleri har C. Th. Zahle og Knud Kristensen måttet vige pladsen til fordel for Aksel Larsen og Hilmar Baunsgård; denne »modernisering« er også gennemført i bogens disposition, hvor nu op mod halvdelen af fremstillingen dækker den politiske udvikling i de sidste 20 år. Hvor i den ældre udgave stoffet var delt i to afsnit før og efter 1945, har Harald Westergård Andersen nu foretaget en tredeling: 1929–42, 1942–53 og 1953–72; samtidig er 10 korte biografier over fremtrædende politikere udgået. Det er ingen skade til.

Ib Gejl